

Maa- ja metsätalousministeriö
Elintarvike- ja terveysosasto
kirjaamo
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

LAUSUNTO

24.8.2011

**Asia: LAUSUNTO LUONNOKSESTA MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN
ASETUKSEKSI ERÄITÄ ELÄIMISTÄ SAATAVIA SIVUTUOTTEITA JA NIISTÄ
JOHDETTUJA TUOTTEITA KÄSITTELEVIEN TOIMIJOIDEN VALVONNASTA JA
ERÄIDEN SIVUTUOTTEIDEN KÄYTÖSTÄ**

Viite: Lausuntopyyntö 23.6.2011; Dnro 1499/13/2011

Pyydettynä lausuntonaan Suomen Eläinlääkäriliitto ry toteaa seuraavaa:

Asetusluonnos on selvä ja melko yksiselitteinen. Erytyskiitoksen ansaitsee jätelain huomioiminen sivutuoteasetuksen toimeenpanon rajaamisessa. Asian kokonaiskuvan muodostamista vaikeuttavat kuitenkin useat viittaukset Euroopan Yhteisön lainsäädäntöön. Taustamuistio täydentää hyvin asetuseräluonnosta.

Eläinlääkäriliitto katsoo, että valvonnalle on eduksi, ettei määräyksiä tarkastustiheyksistä aseteta lainsäädännössä vaan Eviran valvontaohjelmassa sekä aluehallintovirastojen ja kuntien valmistelemassa valvontasuunnitelmissa. Näin kutakin kohdetta valvotaan sen todellisen eläintautiriskin perusteella.

Osa aiemmin läänineläinlääkärien valvomista laitoksista esitetään siirrettäväksi kunnaneläinlääkärien hyväksyttäväksi ja valvottavaksi. Erytisestisesti kansainvälisen ruokajätteen jäljitettävyyden ja hävittäminen on työlästä ja aikaa vaativaa työtä. Kansainvälinen ruokajäte on Suomen olosuhteissa sivutuote, jonka välityksellä eläintaudit todennäköisimmin leviävät. Kansainvälinen ruokajäte toimitetaan kansainvälisestä aluksesta; satamasta tai lentoasemalta usein toisen kunnan alueella sijaitsevalle jätteenkäsittelylaitokselle. Eviraa esitetään viranomaiseksi, joka rekisteröisi kansainvälistä ruokajätettä keräävät toimijat. Kunnaneläinlääkäreillä on toimivalta vain oman kuntansa tai yhteistyöalueensa alueella. Valvontaketjussa on useita viranomaisia ja monta tiedonkatkon mahdollisuutta. Eläinlääkäriliitto esittää, että kansainvälisen ruokajätteen valvonta annettaisiin joko aluehallintoviraston tehtäväksi tai jätettäisiin kokonaisuudessaan Eviran huolehdittavaksi.

Yksityiskohtainen käsittely:

16 §

Asetusluonnoksessa esitetään, että lopputuote on tutkittava salmonellan varalta vähintään kerran kuukaudessa. Tässä yhteydessä olisi hyvä mainita, että kyse on omavalvontatutkimuksesta. Lisäksi liitto painottaa sitä, että näytteenoton tulisi perustua riskinarviointiin eli muun muassa tuotantomääriin ja raaka-aineiden laatuun. Salmonellan tutkiminen kerran kuukaudessa voisi olla riittävää melko pieniä määriä valmistettaessa. Toisessa momentissa todetaan, että tutkimusvaatimusta ei ole, mikäli rehua toimitetaan vain rehusekoittamon hallinnassa oleville turkistarhoille. Toiminnassa tulisi huomioida mahdolliset rehusekoittamatoimijan muut tuotantoeläimet. Tässä yhteydessä voisi mainita, että Evira antaa näytteenotosta tarkempia ohjeita.

Liitto esittää 16 §:ään lisättäväksi laitoksen ilmoitusvelvollisuuden salmonellalöydöksestä lopputuotteen käyttäjälle. Vaikka kyseinen rehuerä olisikin jo ehditty syöttää eläimille, on eläinten omistajalla oikeus saada tieto mahdollisesta riskistä.

20 §

Neljännessä momentissa todetaan, että käyttämättä jääneet sivutuotteet on käsiteltävä ja hävitettävä asianmukaisesti. Liitto esittää, että mikäli käyttämättömien sivutuotteiden hävittämistä eivät koske sivutuoteasetuksen hävittämistä koskevat vaatimukset, se sanottaisiin tässä yhteydessä.

21 §

Kolmannessa momentissa säädetään sivutuotteiden hävittämisestä. Eläinlääkäriliitto esittää, että *"tuotteet on hävitettävä turvallisesti täytäntöönpanoasetuksen liitteen VI, I luvun mukaisesti. Lisäksi on noudatettava, mitä täytäntöönpanoasetuksen 11 ja 12 artiklassa säädetään"*.

22 §

Eläinlääkäriliitto esittää, että ensimmäisessä momentissa viitattaisiin eläimistä saatavien elintarvikkeiden valvonta-asetuksen (854/2004) 5 artiklan kohtaan 1 c.

29 §

Liitto esittää, että ensimmäisen lauseen termi *"maatila"* korvataan sanalla *"pitopaikka"*.

Liite 2

Asetustekstin yhdenmukaisuuden vuoksi liitto esittää, että viimeisessä lauseessa: "Edellä 2-3 kohdan rakenteellisia vaatimuksia..." sana *"omistamilleen"* korvattaisiin sanoilla *"hallinnassaan oleville"*.

Liite 3

Edelliseen kommenttiin viitaten, esitämme myös, että otsikon sana *"omistamilleen"* korvataan sanoilla *"hallinnassaan oleville"*.

Liitteen ensimmäinen kohta mainitsee hyväksytyt keräyskeskukset. 9 § toteaa kuitenkin, että keräyskeskuksia ei hyväksytä.

Liite 4

Kohdassa 8 on näytteenotto loputuotteesta. Tässä yhteydessä voitaisiin todeta, että kyse on keräyskeskusten ja rehusekoittamojen kohdalla salmonellanäytteenotosta. Lisäksi Eläinlääkäriliitto esittää lisättäväksi 13)-kohtaan myös pesun ja desinfioinnin tarkkailun.

Eläintautien leviämisen estämiseksi Eläinlääkäriliitto pitää tärkeänä, että myös tilarehustamoilla on oma valvontasuunnitelma. Tilarehustamojen oma valvontasuunnitelman osa-alueet voisivat olla samat, kuin muiden laitosten lukuunottamatta toimintoja, joita tilarehustamossa ei ole.

Muilta osin Suomen Eläinlääkäriliitto ry:llä ei ole asetustalonnokseen huomauttamista.

Kirsi Sario
puheenjohtaja

Mika Leppinen
toiminnanjohtaja